

Aanvulling ecologisch bureau onderzoek

Veld- en bodemonderzoeken DON Stations

Revisielijst

Versie	Datum	Beschrijving van de wijziging	Herzien	Vrijgegeven door
1.0	28-03-2023	Eerste concept		
2.0	08-06-2023	Aanpassingen na RFA		

Onderwerp Ecologisch onderzoek
Projectnummer Sweco 51012779
Projectnummer TenneT 003.052.20
Documentnummer Sweco NL23-648800269-46624
Documentnummer TenneT 1144205
Revisie 2.0
Datum 08-06-2023

Auteur
E-mail
Paraaf

Germ Zeephat
Germ.zeephat@sweco.nl

Gecontroleerd door
Paraaf

Rietje Klous

Vrijgegeven door
Paraaf

Pauline Maas

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Kader van het onderzoek	4
1.2	Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten	5
2	Wet natuurbescherming: Soortenbescherming	8
2.1	Toetsingskader	8
2.2	Methode	10
2.3	Voorkomende ecotopen	10
2.4	Planten	12
2.5	Vleermuizen	13
2.6	Overige zoogdieren	13
2.7	Vogels	14
2.8	Amfibieën en Reptielen	15
2.9	Vissen	16
2.10	Ongewervelden	17

1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

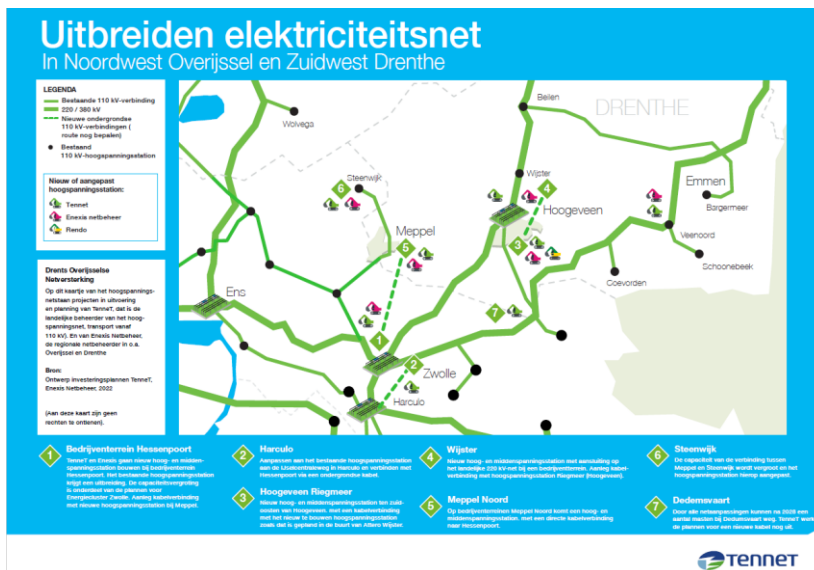
Aanleiding

TenneT versterkt in heel Nederland het elektriciteitsnetwerk. Dit is nodig omdat het elektriciteitsgebruik in ons land stijgt en omdat we steeds meer duurzame energie opwekken. Steeds meer mensen hebben een elektrische auto, gaan elektrisch koken of verwarmen hun huis elektrisch. Daarnaast stijgt het aanbod van energie uit duurzame bronnen zoals windmolens en zonneparken. Onder de naam 'Drents Overijsselse Netversterking' (DON) versterkt TenneT, samen met de regionale netbeheerders Enexis Netbeheer en Rendo, het elektriciteitsnetwerk in Zuidwest-Drenthe en Noordwest-Overijssel.

Om het elektriciteitsnetwerk hier te versterken, vinden tussen 2023 en 2028 onderstaande werkzaamheden plaats (exacte planningen nog niet bekend):

- Aanleg van vijf nieuwe ondergrondse hoogspanningsverbindingen;
- Zwolle Hessenweg-Harculo (circa 8 km kabel);
- Meppel en Zwolle Hessenweg (circa 29 km kabel);
- Wijster en Hoogeveen-Riegmeer (circa 16 km kabel);
- Riegmeer naar de lijn Hoogeveen (circa 4.9 km kabel);
- Dedemsvaart naar combilijn Zwolle – Meeden (circa 2 km kabel);
- Nieuwbouw van vier hoog- en middenspanningsstations inclusief inlussen (Zwolle 110 kV, Wijster, Meppel, Hoogeveen);
- Uitbreiden van twee hoogspanningsstations inclusief inlussen (Zwolle 220 kV, Zwolle 380 kV);
- Verzwaring van bestaande hoogspanningsverbinding (Meppel - Steenwijk);
- Amoveren van overbodig geworden hoogspanningsmasten en -verbindingen (Harculo, Dedemsvaart).

De nieuwe hoog- en middenspanningsstations die TenneT, Enexis Netbeheer en Rendo gaan bouwen, worden met ondergrondse hoogspanningskabels of bovengrondse hoogspanningsverbindingen verbonden met het bestaande elektriciteitsnetwerk van TenneT. Dit gebeurt met nieuwe of bestaande ondergrondse kabels en bovengrondse verbindingen. Zo worden de nieuwe stations onderdeel van het elektriciteitsnetwerk en zorgen zowel de nieuwe kabels als de nieuwe stations voor versterking van het elektriciteitsnetwerk.

Afbeelding 1 Scope project DON

Kader

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. Hiervoor heeft Sweco is eind 2022 een bureaustudie uitgevoerd naar alle in de omgeving aanwezige beschermde natuurwaarden en is een inschatting gemaakt van mogelijke. Om overtredingen op de verbodsbepalingen van de Wet Natuurbescherming uit te sluiten of vast te stellen is aanvullend een oriënterend veldbezoek uitgevoerd. Binnen voorliggende notitie zijn de resultaten van dit veldbezoek verder uitgewerkt. Hierbij is uitsluitend in gegaan op de toetsing aan de soorten bescherming, aangezien voor de gebiedsbescherming en provinciale beleidskaders geen aanvullend veldbezoek noodzakelijk is gebleken.

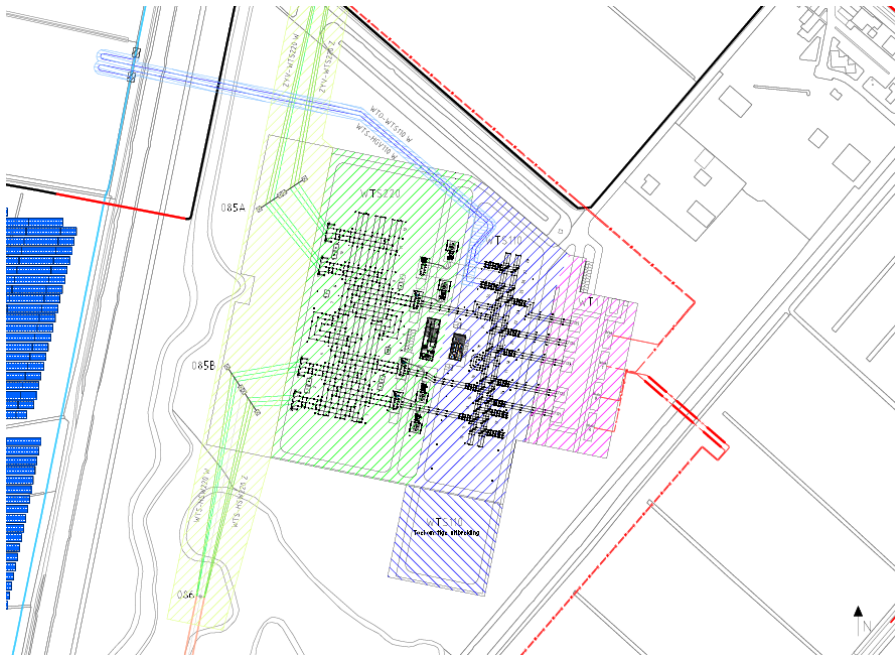
1.2 Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten

In de zuidhoek van het bedrijventerrein ETP-MERA (nabij Weegbrugweg 4) te Wijster is Tennet, samen met Enexis, voornemens een nieuw 220/110/20 kV hoog- en middenspanningsstation te realiseren. In figuur 1.1 is de locatie met het onderzoeksgebied weergegeven. Deze locatie is onder andere gekozen omdat hier de bestaande 220 kV lijn en een 110 kV kabel loopt, er weinig tot geen omwonenden zijn en er al een bedrijfsbestemming rust op de locatie. De aanwezigheid van de bestaande verbindingen maken dat de inlusning naar verwachting relatief eenvoudig gerealiseerd kan worden. Ter hoogte van mast 85 in de lijn Zeyerveen – Hessenweg zal het station gebouwd worden.

Figuur 1.1 Onderzoeksgebied nieuwbouwlocatie hoogspanningsstation te Wijster (blauwe cirkel). De zwarte lijnen zijn kadastrale grenzen.

Het voorlopige plan (vlekkenplan) is weergegeven in figuur 1.2. Het groene deel is het 220 kV gedeelte, het zwarte het 110 kV gedeelte, en het paarse het 20 kV deel van Enexis.

Figuur 1.2 Vlekkenplan nieuwbouw hoogspanningsstation te Wijster. Groen = 220 kV, zwart = 110 kV, Paars = 20 kV (Enexis).

2 Wet natuurbescherming: Soortenbescherming

2.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.

lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.

lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;

lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.):

lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.

lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.

lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.

lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.):

lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:

onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;

onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of

onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten (niet opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Voor Andere beschermde soorten geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de andere beschermde soorten geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming. Binnen de Provincie Drenthe vallen de volgend soorten onder de vrijstellingsregeling:

Zoogdieren	Amfibieën
Aardmuis	Bastaardkikker
Bosmuis	Bruine kikker
Bunzing	Gewone pad
Dwergmuis	Kleine watersalamander
Dwergspitsmuis	Meerkikker
Egel	
Gewone bosspitsmuis	
Haas	
Hermelijn	
Huisspitsmuis	
konijn	
Ondergrondse woelmuis	
Ree	
Rosse woelmuis	
Tweekleurige bosspitsmuis	
Veldmuis	
Vos	
Wezel	
woelrat	

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de Wet Natuurbescherming geldt een ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de Wet Natuurbescherming. Er is dan geen ontheffing nodig.

2.2 Methode

Bronnenonderzoek

Binnen de bureaustudie ecologie (Sweco, 2023) heeft reeds een bronnenonderzoek plaats gevonden. Dit bronnenonderzoek is in voorliggende notitie als basis gebruikt en is niet opnieuw uitgevoerd.

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een aanvullend oriënterend veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaats gevonden op 13 maart 2023 door een deskundig ecooloog van Sweco.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van het bronnenonderzoek en de habitatgeschiktheidsbeoordeling is een inschatting gemaakt in hoeverre de te verwachten soort(groepen)en en/of het geschikte biotoop beïnvloed kunnen worden door de voorgenomen activiteit. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soort(groepen) er nader (veld)onderzoek en eventueel ontheffingsplicht in kader van Wet natuurbescherming van toepassing is.

Het onderzoek beperkt zich tot op grond van de Wet Natuurbescherming beschermde plant- en diersoorten. Niet-beschermde Rode lijstsoorten die in het plangebied (kunnen) voorkomen zoals diverse soorten paddenstoelen en vaatplanten worden niet in het onderzoek betrokken omdat deze soorten niet relevant zijn voor toetsing aan de Wet Natuurbescherming.

2.3 Voorkomende ecotopen

De voorkomende ecotopen binnen het onderzoeksgebied zijn bepaald op basis van het uitgevoerde veldbezoek. De volgende ecotopen zijn aanwezig:

- Agrarisch grasland (bemest, gemaaid en nat);
- Grond rug langs een verharde weg met aan de noordzijde een bomenrij (valt vlak buiten de begrenzing van het projectgebied);
- Brede watergangen met rietkraag en gemaaide oevers (zowel binnen als grenzend aan het plangebied);
- Recent ingerichte vijverpartijen met veel ruigte, bomen en flauwe veelal gemaaide oevers;
- Kleine bosjes met jonge bomen en veel ondergroei (m.n. braam).
- Verharde wegen;
- Sloten/ watergangen met flauwe oevers, maar recent vergraven en gemaaid;
- Diverse wandelpaden.

In de afbeeldingen 2.1, 2.2 en 2.3 zijn foto-impressies weergegeven van het plangebied.

Figuur 2.1 Foto-impressie van de kale en recent aangelegde oevers.

Figuur 2.2 Foto-impressie van een wandelpaadje achter een bosje langs.

Figuur 2.3 Foto-impressie van het agrarische grasland en op de achtergrond de aanwezige grondrug.

2.4 Planten

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Binnen het plangebied en in de omgeving zijn geen waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten (NDFF, 2017-2022).

Tijdens het veldbezoek zijn geen aanvullende waarnemingen gedaan. Het projectgebied is voedselrijk van aard en bestaat voor het grootste gedeelte uit agrarisch grasland. Beschermde plantensoorten zijn hier niet te verwachten. In de aanwezige bosjes, met veel ondergroei van braam, kennen weinig diversiteit. Wel zijn de volgende algemeen voorkomende soorten waargenomen: duizendblad, smalle weegbree, paardenbloem, braam, zuring, brandnetel, gewoon speenkruid, narcis en zevenblad.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De werkzaamheden hebben geen effect op plantensoorten behorend tot de beschermingsregimes van de Wet natuurbescherming aangezien deze niet voorkomen in het plangebied en op basis van de aard van het plangebied (tamelijk voedselrijk grasland en recent gegraven waterpartijen) ook niet zijn te verwachten.

2.5 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Nabij het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van vleermuizen (NDFF, 2017-2022). Volgens actuele verspreidingsgegevens kunnen binnen en nabij het plangebied diverse vleermuissoorten voorkomen, waaronder gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Binnen het plangebied is een grondrug met bomenrij aanwezig die mogelijk kan dienen als vliegroute. Deze bomen vallen echter net buiten de grens van het plangebied en blijven intact. De bomen midden in het plangebied zijn zeer dun (ca. 10-15cm doorsnede) en bevatten geen (potentieel geschikte) holtes. Omdat de bomenrij niet aansluit op overige lijnvormige structuren in het landschap is het gebruik van deze bomen als essentiële vliegroute uit te sluiten.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Binnen het plangebied kunnen meerdere soorten vleermuizen voorkomen.

Binnen het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig, maar staan wel bomen die mogelijk een functie hebben voor vleermuizen. De bomen binnen de begrenzing van het projectgebied bevatten geen (potentieel geschikte) holtes. Als deze bomen gekapt worden, gaan dus geen vleermuisverblijven verloren. Wel kunnen deze bomen dienen als vliegroute. Doordat de bomenrij niet aansluit bij andere lijnvormige elementen in het landschap is deze mogelijke vliegroute niet essentieel.

Verblijven en of essentiële vliegroutes verdwijnen niet. Wel kan mogelijk een klein deel foerageergebied verdwijnen, maar door het ruime beschikbare areaal in de omgeving is dit niet essentieel en zijn negatieve effecten uitgesloten.

Tijdens zowel de realisatiefase als de nieuwe situatie moet de zorgplicht nageleefd worden, wat voornamelijk inhoudt dat zo veel mogelijk wordt gewerkt na zonsopkomst en voor zonsondergang om het gebruik van kunstlicht zoveel mogelijk te beperken. Als het gebruik van kunstlicht noodzakelijk is moet deze dusdanig worden afgesteld dat gebouwen in de omgeving van het industrieterrein, bomen en bosschages niet beschadigd kunnen worden. Voor eventuele nieuwe permanente lichtbronnen dienen speciale armaturen te worden gebruikt.

2.6 Overige zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de nationaal beschermde bunzing, das en ree (NDFF, 2017-2022). Van deze soorten zijn bunzing en ree vrijgesteld in de provincie Drenthe.

Binnen het onderzoeksgebied zijn diverse structuren aanwezig die gebruikt kunnen worden door aanwezige zoogdieren. Zo maken de das en bunzing gebruik van structuren in het landschap om te migreren en als dekking om te schuilen. Structuren van ruigte bevinden zich voornamelijk parallel met het spoor aan de westzijde van het onderzoeksgebied, bij de vijverpartij aan de zuidzijde van het plangebied en bij de strook met bomen langs de grond rug aan de noordzijde van het plangebied. De aanwezige waterpartijen zijn relatief recent aangelegd en de oevers zijn allemaal kaal gemaaid. Daarnaast is er langs de vijverpartijen een (wandelpad) aanwezig en zijn veel sporen van honden aangetroffen. Het gebied wordt hoogstwaarschijnlijk door omwonenden gebruikt om honden uit te laten. Door deze veelvuldig aanwezige verstoring en het ontbreken van geschikte locaties zijn dassenburchten of vluchtpijpen binnen het plangebied uit te sluiten. Ook onder het treinspoor aan de oostzijde van het plangebied zijn geen dassenburchten waargenomen.

Mogelijk geschikte locaties voor een dassenburcht bevinden zich meer ten westen van het onderzoeksgebied, waar kleine bosjes aanwezig zijn met aangrenzende agrarische akker- en graslanden. De waarneming uit de NDFF is afkomstig uit één van deze bosjes. Het aanwezige grasland binnen het onderzoeksgebied kan gebruikt worden als foerageergebied van de das. Wel zijn muizenholen en molshopen aangetroffen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Verblijfplaatsen van de das zijn niet aanwezig binnen het onderzoeksgebied. De ruigte aan de zuidzijde met de vijverpartijen is recent ingericht en kaal gemaaid, het grasland biedt onvoldoende beschutting voor een burcht, de aanwezige grondrug bestaat uit gemaaid gras met weinig beschutting en het projectgebied wordt veelvuldig gebruikt als honden uitlaatplaats. De locatie van de grondrug kan op termijn mogelijk een geschikte plek bieden voor een dassenburcht mits het beheer dusdanig is dat ruigte ontwikkeling op de taluds mogelijk wordt. Ten tijde van het veldbezoek was dit niet aan de orde. Het is aannemelijker dat dassen zich vestigen in de bosjes op enige afstand tot het onderzoeksgebied (zoals ten westen van het treinspoor). Wel kan het plangebied worden gebruikt als foerageergebied voor aanwezige dassen. Doordat in de omgeving ruimschoots alternatief areaal aanwezig is, is het grasland binnen het plangebied naar verwachting niet essentieel.

Tot slot geldt voor zowel beschermde, vrijgestelde als niet beschermde soorten de zorgplicht, wat voornamelijk inhoudt dat aanwezige dieren de gelegenheid moeten krijgen het plangebied te kunnen verlaten.

2.7 Vogels

Alle in Nederland broedende vogels zijn tijdens het broeden beschermd (art. 3.1). Voorafgaand aan de versturende werkzaamheden binnen het broedseizoen (circa half maart tot half juli), is het uitvoeren van een broedvogelcontrole noodzakelijk. De Wet natuurbescherming erkent officieel geen broedseizoen. Er zijn soorten die al (ruim) voor half maart kunnen en/of beginnen met broeden, zoals houtduif, bosuil (december/januari) en blauwe reiger (februari/maart). Vogels met jaarrond beschermde nesten zijn ingedeeld in 5 categorieën, waarbij de nesten van categorie 1- tot en met 4-soorten altijd jaarrond beschermd zijn. Categorie 5-soorten hebben enkel een jaarrond beschermd nest wanneer er een zwaarwegend ecologisch belang is om het nest wel jaarrond te beschermen.

Op de volgende categorieën gelden in principe de verbodsbepalingen van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het gehele jaar:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil);
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus);

3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).;
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd op de volgende categorie gelden in principe de verbodsbepalingen van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming uitsluitend tijdens het broedseizoen:

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Er zijn binnen het plangebied geen waarnemingen bekend van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nestplaats (NDFF 2017-2022). Wel kunnen op basis van landschap kenmerken en verspreidingsgegevens de volgende soorten tot broeden komen binnen het onderzoeksgebied: boomvalk, buizerd, havik, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, gierzwaluw, huismus, roek, slechtvalk, sperwer en steenuil.

Binnen het plangebied zijn geen jaarrond beschermd nesten aanwezig. Wel is een potentieel jaarrond beschermd nest waargenomen in de bomenrij tussen de grond rug en de scheidingsweg.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Verstoring van vogels treedt op wanneer er werkzaamheden uitgevoerd worden in de nabijheid van broedende vogels in en rondom het plangebied. Het betreft binnen dit project broedende vogels in de aanwezige oeverzones, houtwal langs het spoor en weidevogels in open grasland. Door buiten het broedseizoen te werken, wordt verstoring van broedende vogels in de graslanden, bosjes en de oevers voorkomen. De broedperiode loopt globaal van half maart tot begin augustus. Als niet voorkomen kan worden om in het broedseizoen te werken dient kort voor de uitvoering gecontroleerd te worden of sprake is van broedgevallen binnen de verstoringafstand. Als dit het geval is moet worden gewacht tot de jongen het nest verlaten hebben.

Als binnen het plangebied bomen worden gekapt dienen deze vooraf geïnspecteerd te worden op mogelijk aanwezige jaarrond beschermd nesten. Bij aanwezige (potentieel) jaarrond beschermd nesten dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar het gebruik er van.

2.8 Amfibieën en Reptielen

Actueel en potentieel voorkomende beschermd soorten

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de nationaal beschermd levendbarende hagedis en de Europees beschermd heikikker. (NDFF, 2017-2022). Daarnaast kunnen diverse vrijgestelde amfibieën aanwezig zijn in en rond de aanwezige wateren (vijverpartijen en watergangen).

Tijdens het veldbezoek is gebleken dat de aanwezige wateren voedselrijk zijn en de oevers kaal gemaaid. Geschikt habitat voor zowel de heikikker als de levendbarende hagedis ontbreekt. Tevens is in de omgeving van het plangebied veel verstoring aanwezig, waardoor deze soorten hier niet zijn te verwachten.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde reptielen of amfibieën. Wel zijn op enige afstand tot het onderzoeksgebied (circa 2 km) de beschermde soorten heikikker en levendbarende hagedis aangetroffen. Door de aard van het plangebied (agrarisch grasland en kale oevers) is het niet aannemelijk dat er heikikkers leefgebied hebben binnen het onderzoeksgebied. De aanwezige wateren zijn namelijk voedselrijk en recent vergraven. De waarneming is dan ook afkomstig van een bosje op enige afstand (Zwarte Water) aan de westzijde van het westelijke treinspoor dat ook aansluit bij de habitateisen van de soort. Levendbarende hagedis is op enige afstand ten oosten van het onderzoeksgebied waargenomen in een gebied met veel ruigte van bomen en bosschages. Gezien de aard van het plangebied is het ook niet te verwachten dat deze soort structureel binnen het plangebied aanwezig is. Negatieve effecten op beschermde amfibieën en reptielen zijn niet te verwachten. Wel is de zorgplicht van kracht voor zowel beschermde als vrijgestelde soorten die het plangebied passeren. Dit houdt voornamelijk in dat de werkwijze zo gekozen wordt dat aanwezige dieren altijd het plangebied kunnen verlaten.

2.9 Vissen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vissoorten (NDFP, 2017-2022). Het plangebied valt op de grens van het verspreidingsgebied van de grote modderkruiper (verspreidingsatlas.nl). De aanwezige oevers, sloten en vijverpartijen vormen wel in potentie geschikt habitat voor deze soort. Er is hier veel afwisseling in ondiep en dieper water, waardoor de watergangen zowel gunstig habitat voor in de winter als in de zomer kan hebben.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Het plangebied ligt op de grens van het verspreidingsgebied van de grote modderkruiper en omdat er wel geschikt habitat aanwezig is binnen het plangebied is aanwezigheid niet uit te sluiten. Als aanwezige watergangen, sloten of vijverpartijen worden vergraven/gedempt dient aanvullend onderzoek plaats te vinden naar het voorkomen van de grote modderkruiper. Om de aanwezigheid volledig te kunnen uitsluiten kan de aan of afwezigheid van de soort aangetoond worden door het uitvoeren van een eDNA-onderzoek. Als blijkt dat de soort aanwezig is dient aanvullend een ontheffing te worden aangevraagd voor de Wet Natuurbescherming voor het dempen van de sloot.

2.10 Ongewervelden

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde kevers, vlinders of libellen (NDFF, 2017-2022). Tijdens het veldbezoek zijn geen aanvullende waarnemingen gedaan. De aanwezige waterpartijen waren opgeschoond en bevatten nauwelijks vegetatie. Tevens zijn deze recent vergraven.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Binnen of in de directe omgeving van het plangebied is voornamelijk agrarisch grasland aanwezig zonder geschikt leefgebied, dus zullen geen negatieve effecten ontstaan voor beschermde kevers, libellen en vlinders als de aanwezige watergangen en vijvers intact blijven. Als watergangen of vijvers worden gedempt of vergraven dient een veldinspectie plaats te vinden naar de mogelijke functie voor waterkevers, libellen en juffers.

Samenvattende tabel

Soortenbescherming	Effecten	Nader onderzoek	Nadere procedure / mitigerende maatregelen
Planten	Geen	Geen	Geen
Vleermuizen	Geen	Geen	Bij aanwezigheid van holte: aanvullend onderzoek en mogelijk ontheffing
Overige zoogdieren	Geen	Geen	Mogelijk aanvullend onderzoek met eventueel ontheffing. Zorgplicht
Vogels	Verstoring broedvogels	Geen	- Werken buiten broedseizoen (half maart – begin augustus)
Amfibieën/ reptielen	Geen	Geen	Zorgplicht
Vissen	Mogelijk verstoring of doding grote modderkruiper als waterpartijen gedempt worden	Bij dempen watergangen eDNA	Mogelijk ontheffing
Ongewervelden	Geen	Geen	Geen